

sheriayamungu.org

Kiambatisho 2: Tohara na Mkristo

TOHARA: AMRI AMBAYO KARIBU MAKANISA YOTE HUICHUKULIA KUWA IMEFUTWA

Kati ya amri zote takatifu za Mungu, tohara inaonekana kuwa ndiyo pekee ambayo karibu makanisa yote huichukulia kimakosa kuwa imefutwa. Makubaliano haya yameenea sana kiasi kwamba hata waliokuwa wapinzani katika mafundisho — kama vile Kanisa Katoliki na madhehebu ya Kiprotestanti (Assembly of God, Waadventista Wasabato, Wabaptisti, Wapresbiteri, Wamethodisti, n.k.) — pamoja na makundi ambayo mara nyingi huitwa madhehebu potofu, kama vile Wamormoni na Mashahidi wa Yehova, wote wanadai kwamba amri hii ilifutwa msalabani.

YESU HAKUFUNDISHA KAMWE KUFUTWA KWAKE

Kuna sababu mbili kuu zinazofanya imani hii ienee sana miongoni mwa Wakristo, licha ya ukweli kwamba Yesu hakufundisha kamwe fundisho kama hilo na kwamba mitume na wanafunzi wote wa Yesu walitii amri hii — akiwemo Paulo, ambaye maandiko yake hutumiwa mara nyingi na viongozi "kuwaachilia" watu wa Mataifa kutoka katika sharti hili lililowekwa na Mungu mwenyewe.

Hili linafanywa ingawa hakuna unabii wowote katika Agano la Kale unaoashiria kwamba, kwa kuja kwa Masihi, watu wa Mungu — wawe Wayahudi au watu wa Mataifa — wangeondolewa wajibu wa kutii amri hii. Kwa kweli, tangu wakati wa Abrahamu na kuendelea, daima imekuwa lazima kwa mwanamume yeyote kutahiriwa ili awe sehemu ya watu ambao Mungu aliwatenga ili waokolewe, awe mzao wa Abrahamu au la.

TOHARA KAMA ISHARA YA AGANO LA MILELE

Hakuna mtu aliyekubaliwa kuwa sehemu ya jamii takatifu (iliyotengwa na mataifa mengine) isipokuwa alikubali kutahiriwa. Tohara ilikuwa ishara ya kimwili ya agano kati ya Mungu na watu wake waliopewa upendeleo.

Zaidi ya hayo, agano hili halikuhusu kipindi fulani tu au wazao wa Abrahamu kwa damu pekee; pia lilijumuisha wageni wote waliotamani kujumuishwa rasmi katika jamii hiyo na kuhesabiwa kuwa sawa mbele za Mungu. Bwana alisema wazi: *“Hili linawahusu si wale tu waliozaliwa nyumbani mwako, bali pia watumishi waliozaliwa katika nchi za kigeni ambao umewanunua. Wawe wamezaliwa nyumbani mwako au wamenunuliwa kwa fedha zako, lazima watahiriwe. Agano langu katika mwili wenu ni lazima liwe agano la milele” (Mwanzo 17:12-13).*

WATU WA MATAIFA NA SHARTI LA TOHARA

Ikiwa kwa kweli watu wa Mataifa hawakuhitaji ishara hii ya kimwili ili kuwa sehemu ya watu waliotengwa na Bwana, kusingekuwa na sababu ya Mungu kutaka watu watahiriwe kabla ya kuja kwa Masihi lakini si baada yake.

HAKUNA MSINGI WA KINABII WA MABADILIKO

Ili jambo hili liwe la kweli, ingelazimu kuwe na taarifa kuhusu jambo hilo katika unabii, na ingelazimu Yesu atufahamishe kwamba mabadiliko haya yangetokea baada ya kupaa kwake. Hata hivyo, hakuna kauli yoyote katika Agano la Kale kuhusu kujumuishwa kwa watu wa Mataifa miongoni mwa watu wa Mungu inayoashiria kwamba wangeondolewa wajibu wa kutii amri yoyote, ikiwemo tohara, kwa sababu tu hawakuwa wazao wa Abrahamu kwa damu.

SABABU MBILI ZINAZOTUMIWA MARA NYINGI KUTOTII AMRI HII YA MUNGU

SABABU YA KWANZA: MAKANISA HUFUNDISHA KIMAKOSA KWAMBA AMRI YA TOHARA ILIFUTWA

Sababu ya kwanza inayofanya makanisa yafundishe kwamba sheria ya Mungu kuhusu tohara ilifutwa — **bila kutaja ni nani anayedaiwa kuwa aliifuta** —

inatokana na ugumu wa kutimiza amri hii. Viongozi wa makanisa wanahofu kwamba wakikubali na kufundisha ukweli — kwamba Mungu hakutoa kamwe agizo lolote la kuifuta — wangepoteza washiriki wengi.

Kwa ujumla, kwa kweli kutimiza amri hii kuna usumbufu. Imekuwa hivyo siku zote na bado iko hivyo. Hata pamoja na maendeleo ya tiba, Mkristo anayeamua kutii amri hii lazima atafute mtaalamu, alipe kwa fedha zake mwenyewe (kwa kuwa mipango mingi ya bima ya afya hailipii tohara), afanyiwe upasuaji huo, akabiliane na usumbufu wa baada ya upasuaji, na avumilie unyanyapaa wa kijamii, mara nyingi akikabiliwa na upinzani kutoka kwa familia, marafiki, na kanisa.

USHUHUDA BINAFSI

Ni lazima mwanamume awe ameazimia kweli kutii amri hii ya Bwana ili aitekeleze hadi mwisho; la sivyo, atakata tamaa kwa urahisi. Kuna vishawishi vingi vya kuacha njia hii. Ninajua hili kwa sababu **mimi binafsi nilipitia hali hii nikiwa na umri wa miaka 63, nilipotahiriwa kwa kutii amri hiyo.**

SABABU YA PILI: KUTOELEWA UKASIMISHAJI WA MAMLAKA AU UTOAJI WA IDHINI KUTOKA KWA MUNGU

Sababu ya pili, na bila shaka ndiyo kuu, ni kwamba kanisa halina uelewa sahihi wa ukasimishaji wa mamlaka au utoaji wa idhini kutoka kwa Mungu. Ibilisi alitumia kutoelewa huku mapema, wakati ambapo miongo michache tu baada ya kupaa kwa Yesu, migogoro ya madaraka miongoni mwa viongozi wa kanisa ilianza, na hatimaye ikafikia hitimisho la kipuuzi kwamba Mungu alikuwa amemkasimishia Petro na wale waliodaiwa kuwa warithi wake mamlaka ya kufanya mabadiliko yoyote waliyotaka katika Sheria ya Mungu.

Mara tu Yesu aliporudi kwa Baba, Ibilisi alianza kuwashawishi viongozi wa kanisa ili wawaongoze watu wa Mataifa kuziacha amri za milele za Mungu.

Upotovu huu ulienda mbali zaidi ya tohara, ukiathiri amri nyingine nyingi katika Agano la Kale, ambazo Yesu na wafuasi wake walikuwa wamezitii kwa uaminifu siku zote.

MAMLAKA JUU YA SHERIA YA MUNGU

Kwa msukumo wa Ibilisi, kanisa lilipuuza ukweli kwamba ukasimishaji wowote wa mamlaka juu ya Sheria takatifu ya Mungu ungelazimika kutoka moja kwa moja kwa Mungu mwenyewe — ama kupitia manabii wake katika Agano la Kale au kupitia Masihi wake.

Haiingii akilini kwamba wanadamu tu wangejipa mamlaka ya kubadilisha kitu chenye thamani kubwa kwa Mungu kama Sheria yake. Hakuna nabii wa Bwana, wala Yesu, aliyetuonya kamwe kwamba Baba, baada ya Masihi, angelipa kundi lolote au mtu yeyote, awe ndani au nje ya Biblia, uwezo au uvuvio wa kubatilisha, kufuta, kurekebisha, au kusasisha hata amri yake ndogo zaidi. Kinyume chake, Bwana alisema wazi kwamba jambo hili lingekuwa dhambi kubwa: *“Msiongeze chochote katika yale ninayowaamuru wala msipunguze chochote kutoka humo, bali zishikeni amri za Bwana, Mungu wenu, ninazowapa” (Kumbukumbu la Torati 4:2).*

KUPOTEA KWA NAFASI YA MTU BINAFSI KATIKA UHUSIANO NA MUNGU NA MUNGU

KANISA KAMA MPATANISHI AMBAYE HAKUKUSUDIWA

Suala jingine kubwa ni kupotea kwa nafasi ya mtu binafsi katika uhusiano kati ya kiumbe na Muumba. Jukumu la kanisa halikukusudiwa kamwe kuwa la mpatanishi kati ya Mungu na mwanadamu. Hata hivyo, mapema katika enzi ya Ukristo, lilijitwalia jukumu hili.

Badala ya kila mwamini, akiongozwa na Roho Mtakatifu, kuwa na uhusiano binafsi na Baba na Mwana, watu wakawa tegemezi kabisa kwa viongozi wao ili wawaambie kile ambacho Bwana anaruhusu au anakataza.

VIKWAZO VYA KUPATA MAANDIKO

Tatizo hili kubwa lilitokea hasa kwa sababu, hadi wakati wa Matengenezo ya karne ya 16, kupata Maandiko kulikuwa fursa iliyotengwa kwa ajili ya makasisi pekee. Ilikuwa marufuku waziwazi kwa mtu wa kawaida kujisomea Biblia, kwa kisingizio kwamba hakuwa na uwezo wa kuielewa bila ufafanuzi wa makasisi.

USHAWISHI WA VIONGOZI JUU YA WATU

KUTEGEMEA MAFUNDISHO YA VIONGOZI

Karne tano zimepita, na licha ya Maandiko kupatikana kwa wote, watu wanaendelea kutegemea pekee yale ambayo viongozi wao wanafundisha — yawe sahihi au si sahihi — wakiendelea kutokuwa na uwezo wa kujifunza na kutenda kwa kujitegemea yale ambayo Mungu anamtaka kila mtu binafsi afanye.

Mafundisho yale yale potofu kuhusu amri takatifu na za milele za Mungu yaliyokuwepo kabla ya Matengenezo yanaendelea kupitishwa kupitia seminari za kila dhehebu.

MAFUNDISHO YA YESU KUHUSU SHERIA

Kwa kadiri ninavyofahamu, hakuna hata taasisi moja ya Kikristo inayowafundisha viongozi wa baadaye yale ambayo Yesu alifundisha wazi: kwamba hakuna amri yoyote ya Mungu iliyopoteza uhalali wake baada ya kuja kwa Masihi: *"Kwa maana kwa kweli ninawaambia, mpaka mbingu na dunia zitakapopita, hakuna hata herufi ndogo zaidi, wala mstari mdogo kabisa wa kalamu, utakaotoweka kwa namna yoyote kutoka katika Torati mpaka kila kitu kitimie. Kwa hiyo, yeyote anayeweka kando mojawapo ya amri hizi ndogo zaidi na kuwafundisha wengine kufanya vivyo hivyo ataitwa mdogo zaidi katika ufalme wa mbinguni, lakini* ***yeyote anayezitenda na kuzifundisha amri hizi ataitwa mkuu katika ufalme wa mbinguni****" (Mathayo 5:18-19).*

UTII WA SEHEMU KATIKA BAADHI YA MADHEHEBU

KUCHAGUA AMRI ZA MUNGU ZA KUFUATA

Madhehebu machache yanajitahidi kufundisha kwamba amri za Bwana zina uhalali wa milele na kwamba hakuna mwandishi wa Biblia baada ya Masihi aliyewahi kuandika kinyume na ukweli huu. Hata hivyo, kwa sababu fulani isiyoeleweka, yanaweka mipaka kwa orodha ya amri ambazo bado ni lazima kwa Wakristo kuzitii.

Kwa kawaida madhehebu haya yanasisitiza Amri Kumi (ikiwemo Sabato, siku ya saba inayotajwa katika amri ya nne) na sheria za vyakula katika Mambo ya Walawi 11, lakini hayaendi mbali zaidi.

KUKOSA UTHABITI KATIKA UCHAGUZI HUU

Jambo la kushangaza zaidi ni kwamba uchaguzi huu wa amri fulani hauambatani na hoja zozote zilizo wazi zinazotegemea Agano la Kale au Injili nne zinazoeleza kwa nini amri hizi hasa bado zina uhalali, ilhali nyingine, kama vile kutunza nywele na ndevu, kuvaa tzitzit, au tohara, hazitajwi wala kutetewa.

Hili linazua swali: ikiwa amri zote za Bwana ni takatifu na za haki, kwa nini kuchagua kutii baadhi yake na si zote?

AGANO LA MILELE

TOHARA KAMA ISHARA YA AGANO

Tohara ni agano la milele kati ya Mungu na watu wake, kundi la wanadamu watakatifu waliotengwa na watu wengine wote. Kundi hili limekuwa wazi kwa kila mtu siku zote na halikuwahi kuwa la wazao wa Abrahamu kwa damu pekee, kama wengine wanavyodhani.

Mchoro wa karne ya 15 wa msanii Giovanni Bellini unamwonyesha Yesu akitahiriwa na marabi, akiwa pamoja na Yosefu na Mariamu.

Tangu wakati Mungu alipomweka Abrahamu kuwa wa kwanza wa kundi hili, Bwana alianzisha tohara kama ishara inayoonekana na ya milele ya agano. Iliwekwa wazi kwamba wazao wake wa asili na wale wasiokuwa wa ukoo wake wangelazimika kuwa na ishara hii ya kimwili ya agano ikiwa walitaka kuwa sehemu ya watu wake.

MAANDIKO YA MTUME PAULO KAMA HOJA YA KUTOTII SHERIA ZA MILELE ZA MUNGU

USHAWISHI WA MARCION KATIKA ORODHA RASMI YA VITABU VYA BIBLIA

Moja ya majaribio ya kwanza ya kukusanya maandiko mbalimbali yaliyojitokeza baada ya kupaa kwa Kristo lilifanywa na Marcion (85 - 160 B.K.), mmiliki tajiri wa meli katika karne ya pili. Marcion alikuwa mfuasi mwenye bidii kubwa wa Paulo lakini aliwadharau Wayahudi.

Biblia yake ilijumuisha hasa maandiko ya Paulo na injili yake mwenyewe, ambayo wengi wanaichukulia kuwa toleo la Injili ya Luka lililonakiliwa na kudaiwa kuwa lake. Marcion alizikataa injili na nyaraka nyingine zote, akizipuuza kwa kudai hazikuwa zimevuviwa. Katika Biblia yake, marejeo yote ya Agano la Kale yaliondolewa, kwa kuwa alifundisha kwamba Mungu wa kabla ya Yesu hakuwa Mungu yuleyule ambaye Paulo alimtangaza.

Biblia ya Marcion ilikataliwa na Kanisa la Roma na yeye alihukumiwa kuwa mzushi, lakini mtazamo wake kwamba maandiko ya mtume Paulo pekee ndiyo yaliyovuviwa na Mungu, na kukataa kwake Agano la Kale lote na Injili za Mathayo, Marko, na Yohana, tayari vilikuwa vimeathiri imani za Wakristo wengi wa mwanzo.

ORODHA YA KWANZA RASMI YA VITABU VYA BIBLIA YA KANISA KATOLIKI

MAENDELEO YA ORODHA RASMI YA VITABU VYA AGANO JIPYA

Orodha ya kwanza ya vitabu vya Agano Jipya ilitambuliwa rasmi mwishoni mwa karne ya nne, takribani miaka 350 baada ya Yesu kurudi kwa Baba. Mabaraza ya Kanisa Katoliki huko Roma, Hippo (393), na Carthage (397) yalikuwa na mchango muhimu sana katika kukamilisha orodha ya vitabu 27 vya Agano Jipya tunavyovijua leo.

Mabaraza haya yalikuwa na mchango muhimu katika kuimarisha orodha hiyo rasmi ili kushughulikia tafsiri na maandiko mbalimbali yaliyokuwa yakisambaa katika jamii za Kikristo.

JUKUMU LA MAASKOFU WA ROMA KATIKA KUUNDA BIBLIA

KUIDHINISHWA NA KUJUMUISHWA KWA BARUA ZA PAULO

Barua za Paulo zilijumuishwa katika mkusanyiko wa maandiko yaliyoidhinishwa na maaskofu wa Kanisa mwishoni mwa karne ya nne, zaidi ya miaka 300 baada ya Yesu kurudi mbinguni. Maaskofu hawa walikuwa watu wa kawaida kama yeyote kati yetu, si manabii waliotumwa na Mungu. Mkusanyiko huo, uliochukuliwa kuwa mtakatifu na Kanisa Katoliki, ulijulikana kama *Biblia Sacra* kwa Kilatini na Τὰ βιβλία τὰ ἅγια (*ta biblia ta hagia*) kwa Kigiriki, ikimaanisha “vitabu vitakatifu.” Huu ni ukweli wa kihistoria ambao kila Mkristo anapaswa kuutafakari kwa makini.

Baada ya karne nyingi za mjadala kuhusu maandiko yapi yangeunda orodha rasmi, maaskofu wa Kanisa walivitambua kuwa vitakatifu vitabu vya Agano la Kale, Injili nne, Kitabu cha Matendo ya Mitume (kinachohusishwa na Luka kuwa mwandishi wake), nyaraka kwa makanisa (zikiwemo barua za Paulo), na Kitabu cha Ufunuo cha Yohana. Ni wanadamu walioyaweka maandiko haya pamoja katika mkusanyiko mmoja na kuutangaza mkusanyiko wote kuwa mtakatifu. Ukweli kwamba barua za Paulo zinaonekana pamoja na maneno ya manabii wa Mungu na mafundisho ya Yesu katika kitabu kilekile haumaanishi kwamba Mungu alimpa Paulo mamlaka sawa na ya manabii wake au Mwana wake mwenyewe.

MATUMIZI YA AGANO LA KALE WAKATI WA YESU

Ni muhimu kutambua kwamba wakati wa Yesu, Wayahudi wote, akiwemo Yesu mwenyewe, walisoma na kurejelea Maandiko ya Kiebrania pekee katika mafundisho yao, ambayo Wayahudi wengi waliozungumza Kigiriki waliyasoma katika toleo la Kigiriki linalojulikana kama Septuaginta, lililokusanywa takribani karne tatu kabla ya Kristo.

CHANGAMOTO YA KUTAFSIRI MAANDIKO YA PAULO

UGUMU NA TAFSIRI POTOFU

Maandiko ya Paulo, kama yale ya waandishi wengine baada ya Yesu, yalijumuishwa katika Biblia rasmi iliyoidhinishwa na Kanisa karne nyingi zilizopita, na kwa hiyo

yanachukuliwa kuwa msingi wa imani ya Kikristo.

Hata hivyo, tatizo haliko kwa Paulo bali katika tafsiri za maandiko yake. Barua zake ziliandikwa kwa mtindo changamano na mgumu kueleweka, changamoto ambayo tayari ilitambuliwa wakati wake (kama ilivyoelezwa katika 2 Petro 3:16), wakati wasomaji walikuwa bado wanafahamu muktadha wa kitamaduni na kihistoria. Kutafsiri maandiko haya karne nyingi baadaye, katika muktadha tofauti kabisa, kunaongeza ugumu huo.

SUALA LA MAMLAKA YA PAULO

Suala kuu si umuhimu wa maandiko ya Paulo bali kanuni ya msingi ya mamlaka na uhamishaji wake. Kama ilivyoelezwa hapo awali, mamlaka ambayo Kanisa linadai Paulo anayo ya kufuta, kubatilisha, kusahihisha, au kusasisha amri takatifu na za milele za Mungu hayana msingi katika Maandiko yaliyomtangulia. Kwa hiyo, mamlaka haya hayatoki kwa Bwana.

Hakuna unabii wowote katika Agano la Kale au Injili unaoonyesha kwamba baada ya Masihi, Mungu angemtuma mwanamume kutoka Tarso ambaye wote wangelazimika kumsikiliza na kumfuata.

UMUHIMU WA UTHABITI

Hii inamaanisha kwamba uelewa au tafsiri yoyote ya maandiko ya Paulo si sahihi ikiwa haipatani na mafunuo yaliyomtangulia. Kwa hiyo, Mkristo anayemcha Mungu na Neno lake kwa kweli lazima akatae tafsiri yoyote ya nyaraka — ziwe za Paulo au mwandishi mwingine yeyote — isiyopatana na yale ambayo Bwana alifunua kupitia manabii wake katika Agano la Kale na kupitia Masihi wake, Yesu.

UNYENYEKEVU KATIKA KUTAFSIRI MAANDIKO

Ni lazima Mkristo awe na hekima na unyenyekevu wa kusema:
“Sielewi kifungu hiki, na maelezo niliyoyasoma ni ya uongo kwa sababu hayana msingi katika manabii wa Bwana na maneno yaliyosemwa na Yesu. Nitakiweka kando mpaka siku moja, ikiwa ni mapenzi ya Bwana, anifafanulie.”

JARIBIO KUBWA KWA WATU WA MATAIFA

JARIBIO LA UTII NA IMANI

Hili linaweza kuchukuliwa kuwa mojawapo ya majaribio makubwa zaidi ambayo Bwana amechagua kuwawekea watu wa Mataifa, jaribio linalofanana na lile ambalo Wayahudi walikabili wakati wa safari yao kwenda Kanaani. Kama ilivyoelezwa katika Kumbukumbu la Torati 8:2: *“Kumbuka jinsi Bwana, Mungu wako, alivyokuongoza njia yote jangwani kwa miaka hii 40, ili akunyenyekeze na kukujaribu apate kujua kilichokuwa moyoni mwako, ikiwa ungezishika amri zake au la.”*

KUWATAMBUA WATU WA MATAIFA WALIO WATIIFU

Katika muktadha huu, Bwana anatafuta kutambua ni watu gani wa Mataifa walio tayari kweli kujiunga na watu wake watakatifu. Hawa ni wale wanaoamua kutii amri zote, ikiwemo tohara, licha ya shinikizo kali kutoka kwa kanisa na vifungu vingi katika barua kwa makanisa vinavyoonekana kuashiria kwamba amri kadhaa — zinazoelezwa kuwa za milele katika Manabii na Injili — zimebatilishwa kwa watu wa Mataifa.

TOHARA YA MWILI NA MOYO

TOHARA MOJA: YA KIMWILI NA YA KIROHO

Ni muhimu kufafanua kwamba hakuna aina mbili za tohara, bali moja tu: ya kimwili. Inapaswa kuwa wazi kwa wote kwamba usemi “tohara ya moyo,” unaotumika katika Biblia nzima, ni wa mfano tu, sawa kabisa na “moyo uliovunjika” au “moyo wenye furaha.”

Biblia inaposema kwamba mtu “hajatahiriwa moyoni,” inamaanisha tu kwamba mtu huyo haishi kama anavyopaswa, kama mtu anayempenda Mungu kwa kweli na aliye tayari kumtii.

MIFANO KUTOKA KATIKA MAANDIKO

Kwa maneno mengine, huenda mwanamume huyu ametahiriwa kimwili, lakini namna anavyoishi haipatani na maisha ambayo Mungu anatarajia kutoka kwa watu

wake. Kupitia nabii Yeremia, Mungu alitangaza kwamba Israeli wote walikuwa katika hali ya “kutotahiriwa moyoni”: *“Kwa maana mataifa yote hayajatahiriwa, na nyumba yote ya Israeli haijatahiriwa moyoni” (Yeremia 9:26).*

Ni wazi kwamba wote walikuwa wametahiriwa kimwili, lakini kwa kumwacha Mungu na kuiacha Sheria yake takatifu, walihukumiwa kuwa hawajatahiriwa moyoni.

TOHARA YA MWILI NA YA MOYO NI LAZIMA

Watoto wote wa kiume wa Mungu, wawe Wayahudi au watu wa Mataifa, lazima watahiriwe — si kimwili tu bali pia moyoni. Hili linadhihirishwa katika maneno haya yaliyo wazi: *“Hivi ndivyo Bwana Mwenye Enzi Kuu anavyosema: Hakuna mgeni yeyote, wakiwemo wale wanaoishi miongoni mwa watu wa Israeli, anayeruhusiwa kuingia katika patakatifu pangu isipokuwa ametahiriwa mwilini na moyoni” (Ezekieli 44:9).*

MAHITIMISHO MUHIMU

1. Dhana ya tohara ya moyo imekuwepo siku zote na haikuanzishwa katika Agano Jipya kama mbadala wa tohara halisi ya kimwili.
2. Ni lazima wote walio sehemu ya watu wa Mungu watahiriwe, wawe Wayahudi au watu wa Mataifa.

TOHARA NA UBATIZO WA MAJI

MBADALA WA UONGO

Baadhi ya watu wanaamini kimakosa kwamba ubatizo wa maji ulianzishwa kwa Wakristo kama mbadala wa tohara. Hata hivyo, dai hili ni ubunifu wa kibinadamu tu, jaribio la kukwepa kutii amri ya Bwana.

Kama dai hilo lingekuwa la kweli, tungetarajia kupata vifungu katika Manabii au Injili vinavyoonyesha kwamba baada ya kupaa kwa Masihi, Mungu hangewataka tena watu wa Mataifa waliotamani kujiunga na watu wake watahiriwe, na kwamba ubatizo ungechukua nafasi ya tohara. Hata hivyo, hakuna vifungu kama hivyo.

ASILI YA UBATIZO WA MAJI

Zaidi ya hayo, ni muhimu kutambua kwamba ubatizo wa maji ulikuwepo kabla ya Ukristo. Yohana Mbatizaji hakuwa “mvumbuzi” wala “mwanzilishi” wa ubatizo.

ASILI YA KIYAHUDI YA UBATIZO (MIKVEH)

MIKVEH KAMA IBADA YA UTAKASO

Ubatizo, au *mikveh*, tayari ulikuwa ibada ya kuzamishwa majini iliyokuwa imeimarika miongoni mwa Wayahudi muda mrefu kabla ya wakati wa Yohana Mbatizaji. *Mikveh* iliashiria utakaso kutoka katika dhambi na unajisi wa kiibada.

Mikveh ya kale (au mikvah) iliyotumiwa na Wayahudi kwa utakaso wa kiibada, iliyoko katika mji wa Worms, Ujerumani.

Mtu wa Mataifa alipotahiriwa, pia alifanyiwa *mikveh*. Kitendo hiki hakikuwa kwa ajili ya utakaso wa kiibada tu bali pia kiliashiria kifo — “kuzikwa” majini — cha maisha

yake ya zamani ya kipagani. Kutoka katika maji, yanayokumbusha maji ya amnioni ya tumboni, kuliashiria kuzaliwa kwake upya katika maisha mapya kama Myahudi.

YOHANA MBATIZAJI NA MIKVEH

Yohana Mbatizaji hakuwa akibuni ibada mpya bali alikuwa akiipa maana mpya ibada iliyokuwepo. Badala ya watu wa Mataifa pekee “kufa” kwa maisha yao ya zamani na “kuzaliwa upya” kama Wayahudi, Yohana aliwaita Wayahudi waliokuwa wakiishi katika dhambi pia “wafe” na “wazaliwe upya” kama tendo la toba.

Hata hivyo, kuzamishwa huku hakukuwa lazima kuwe tukio la mara moja tu. Wayahudi walikuwa wakijizamisha kila walipokuwa najisi kiibada, kama vile kabla ya kuingia Hekaluni. Pia kwa kawaida walikuwa wakizamishwa — na bado wanafanya hivyo leo — siku ya Yom Kippur kama tendo la toba.

MAJUKUMU TOFAUTI YA IBADA HIZI

Wazo kwamba ubatizo ulichukua nafasi ya tohara halina msingi katika Maandiko au desturi za kihistoria za Wayahudi. Ingawa ubatizo (*mikveh*) ulikuwa na bado ni ishara yenye maana ya toba na utakaso, haukukusudiwa kamwe kuchukua nafasi ya tohara, ambayo ndiyo ishara ya milele ya agano la Mungu.

Kila moja ya ibada hizi mbili ina madhumuni na umuhimu wake wa kipekee, wala hakuna inayobatilisha nyingine.